

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1997 M. RUGSĖJO 29 D.
NUTARIMO NR. 1057 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ NUOSAVYBĖS
TEISIŲ Į IŠLIKUSĮ NEKILNOJAMĄJĮ TURTĄ ATKŪRIMO ĮSTATYMO
ĮGYVENDINIMO TVARKOS IR SĄLYGŲ“ PAKEITIMO

Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 29 d. nutarimą Nr. 1057 „Dėl Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo įgyvendinimo tvarkos ir sąlygų“:

1. Pakeisti 3³ punktą ir jį išdėstyti taip:

„3³. Priimti ir neįvykdyti arba iš dalies įvykdyti sprendimai atkurti nuosavybės teises į žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose, įskaitant žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose po 1995 m. birželio 1 d., pagal piliečių iki ~~2015 m. kovo 1 d.~~ **2019 m. birželio 1 d.** pateiktus prašymus už valstybės išperkamą žemę arba jos dalį, už kurią nėra atlyginta, atlyginti lygiaverčiu miško plotu iš laisvos valstybinės žemės fonde esančių valstybinių miškų, rezervuotų nuosavybės teisėms atkurti, kaimo vietovėje keičiami (nepriimant naujų sprendimų) institucijos, priimančios sprendimus dėl nuosavybės teisių atkūrimo, administraciniu aktu, laikantis šios tvarkos XVI skyriuje nustatytų sprendimo dėl nuosavybės teisių atkūrimo priėmimo terminų ir tvarkos.“

2. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo įgyvendinimo tvarką:

2.1. Pakeisti 29 punktą ir jį išdėstyti taip:

„29. Kai pilietis, pageidaujantis atkurti nuosavybės teises į žemę, mišką ar vandens telkinį, perduodant neatlygintinai nuosavybės žemės, miško sklypą ar vandens telkinį, nėra nurodęs kadastro vietovės, kurioje pageidautų gauti perduodamą neatlygintinai nuosavybės lygiavertį turėtajam žemės, miško sklypą ar vandens telkinį, arba šios tvarkos 105 punkte nustatyta tvarka rengiant išvadas dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybės ar žemėtvarkos skyriaus vedėjui įvertinus gautas išvadas dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybės Kai pagal rengiamą žemės reformos žemėtvarkos projektą susumavus laisvos žemės fondo žemę

paaiškėja, kad piliečiui, pateikusiam prašymą jo pageidaujamoje kadastro vietovėje gauti neatlygintinai nuosavybės žemės sklypą, lygiavertį turėtajam, pagal Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatyme nustatytą žemės įsigijimo eilę laisvos žemės fondo žemės nepakanka, žemėtvarkos skyrius raštu (registruotu laišku) informuoja pilietį, kad jis ne vėliau kaip per 30 dienų nuo laiško gavimo dienos žemėtvarkos skyriui turi pateikti prašymą, nurodydamas jame kadastro vietovę, kurioje pageidautų gauti neatlygintinai nuosavybės lygiavertį turėtajam žemės, miško sklypą ar vandens telkinį. Pranešime žemėtvarkos skyrius taip pat nurodo, kur pilietis gali susipažinti su skelbiama informacija apie laisvos žemės fondo žemę, bei informuoja jį apie šioje tvarkoje numatytas pasekmes dėl šio prašymo nepateikimo ir pasekmes, jei prašyme bus nurodyta kadastro vietovė, kurioje nėra laisvos žemės fondo žemės, kurioje būtų galima projektuoti lygiavertį turėtajam žemės, miško sklypą ar vandens telkinį. arba likusi laisvos žemės fondo žemė pažeista, užimta medžių, krūmų želdinių ar pelkių, žemėtvarkos skyriaus vedėjas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo išvados (ų) dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybės įvertinimo privalo piliečiui raštu apie tai pranešti registruotu laišku ir pasiūlyti rinktis žemės sklypą šios ar kitos savivaldybės seniūnijos kitos kadastro vietovės teritorijoje. Tokiu atveju pilietis žemėtvarkos skyriui, kuriam pateikta išvada dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybės, per 10 darbo dienų nuo pranešimo gavimo pateikia prašymą ir nurodo, kurios šios ar kitos savivaldybės seniūnijos kitos kadastro vietovės teritorijoje pageidauja gauti lygiavertį turėtajam žemės, miško sklypą ar vandens telkinį. Žemėtvarkos skyrius per 10 darbo dienų šį prašymą ir išvadą dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybės raštu persiunčia tam žemėtvarkos skyriui, kurio veiklos teritorijoje pilietis pageidauja gauti perduodamą neatlygintinai nuosavybės lygiavertį turėtajam žemės, miško sklypą ar vandens telkinį. Jeigu raštu informuoti pilietį nėra galimybės dėl to, kad jis miręs ir nėra žinomi jo įpėdiniai arba pilietis yra išvykęs ar pakeitęs gyvenamąją vietą ir nežinomas jo adresas, arba pilietis per pirmiau nustatytą terminą nepateikia prašymo, išvada dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybės saugoma žemėtvarkos skyriaus archyve, kol pilietis (piliečio įpėdiniai) kreipiasi ir (ar) pateikia prašymą gauti lygiavertį turėtajam žemės, miško sklypą ar vandens telkinį šios ar kitos savivaldybės seniūnijos kitos kadastro vietovės teritorijoje. Jeigu raštu (registruotu laišku) informuoti pilietį nėra galimybių dėl to, kad jis yra miręs ir nėra žinomi jo įpėdiniai arba pilietis (jo įpėdiniai) yra išvykęs ar pakeitęs gyvenamąją vietą ir nežinomas jo (jo įpėdinių) gyvenamosios vietos adresas, žemėtvarkos skyrius informuoja pilietį (jo įpėdinius) žiniasklaidos priemonėmis – vietiniame laikraštyje (jeigu toks atitinkamoje savivaldybės teritorijoje nėra leidžiamas – regioniniame laikraštyje) pagal žemėtvarkos skyriaus,

kuriam pateikta išvada dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn (jei ji neparengta – žemės, į kurią piliečiui atkuriamos nuosavybės teisės), buvimo vietą ir Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos interneto tinklalapyje paskelbdamas piliečio (jo įpėdinių) vardą ir pavardę (jeigu mirusių piliečių įpėdiniai nėra žinomi, paskelbiami mirusių piliečių vardai ir pavardės) bei visą informaciją, kuri pagal šią tvarką nurodoma pranešime informuojant pilietį raštu (registruotu laišku).

Per nurodytą terminą nepateikus žemėtvarkos skyriui prašymo arba prašyme nurodžius kadastro vietovę, kurioje pagal Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos interneto tinklalapyje skelbiama informaciją apie laisvos žemės fondą nėra laisvos žemės fondo žemės, kurioje būtų galima projektuoti perduodamą neatlygintinai nuosavybėn lygiavertį turėtajam žemės, miško sklypą ar vandens telkinį, nuosavybės teisės į žemę, mišką ar vandens telkinį piliečiui atkuriamos atlyginant pinigais.

Žemėtvarkos skyrius, gavęs piliečio prašymą, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šio prašymo gavimo dienos (kai išvada dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn neparengta – nuo jos priėmimo dienos) šį prašymą ir išvadą dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn raštu persiunčia tam žemėtvarkos skyriui, kurio veiklos teritorijoje pilietis pageidauja gauti perduodamą neatlygintinai nuosavybėn lygiavertį turėtajam žemės, miško sklypą ar vandens telkinį, jeigu pagal Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos interneto tinklalapyje skelbiama informaciją apie laisvos žemės fondą piliečio pageidaujamos kadastro vietovės teritorijoje yra laisvos žemės fondo žemės, kurioje jam būtų galima projektuoti perduodamą neatlygintinai nuosavybėn lygiavertį turėtajam žemės, miško sklypą ar vandens telkinį.

Perduodamas neatlygintinai nuosavybėn lygiavertis turėtajam žemės, miško sklypas, vandens telkinys, piliečiui sutikus, projektuojamas kitos kadastro vietovės teritorijoje tik tuo atveju, kai pagal Žemės ūkio ministerijos nustatyta tvarka Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos interneto tinklalapyje Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos skelbiama informaciją apie laisvos žemės fondą ~~ir rengiamus žemės reformos žemėtvarkos projektus~~ piliečio pageidaujamos kadastro vietovės teritorijoje jo prašymas negalės būti tenkinamas, kadangi ~~stinga~~ **nepakanka** laisvos žemės fondo žemės, **kurioje būtų galima projektuoti perduodamą neatlygintinai nuosavybėn lygiavertį turėtajam žemės, miško sklypą ar vandens telkinį (išskyrus, jei šios tvarkos 105 punkte nurodytu atveju laisvos žemės fondo žemės trūkumas nustatomas rengiant žemės reformos žemėtvarkos projektą) arba likusi laisvos žemės fondo žemė pažeista, užimta medžių, krūmų želdinių ar**

~~pelkių. Pažeistos, užimtos medžių, krūmų želdinių, pelkių žemės požymiai nustatomi vadovaujantis Žemės valstybinės apskaitos taisyklėmis, patvirtintomis žemės ūkio ministro 2002 m. rugpjūčio 7 d. įsakymu Nr. 302 (Žin., 2002, Nr. 80-3472; 2004, Nr. 179-6628).~~

Gauta išvada dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn kitam žemėtvarkos skyriui persiunčiama tik tuo atveju, kai pagal ~~pirmiau nurodytą~~ **Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos interneto tinklalapyje** skelbiamą informaciją **apie laisvos žemės fondą** kadastro vietovėje, kurios teritorijoje pilietis pageidauja gauti nuosavybėn neatlygintinai lygiavertį turėtajam žemės, miško ar vandens telkinio plotą, nėra laisvos žemės fondo žemės, **kurioje jam būtų galima projektuoti perduodamą neatlygintinai nuosavybėn lygiavertį turėtajam žemės, miško sklypą ar vandens telkinį (išskyrus, jei šios tvarkos 105 punkte nurodytu atveju laisvos žemės fondo žemės trūkumas nustatomas rengiant žemės reformos žemėtvarkos projektą), arba likusi laisvos žemės fondo žemė pažeista, užimta medžių, krūmų želdinių ar pelkių** ir pilietis pageidauja gauti perduodamą neatlygintinai nuosavybėn lygiavertį turėtajam žemės, miško sklypą ar vandens telkinį kitos savivaldybės kadastro vietovės teritorijoje.“

2.2. Pakeisti 34 punkto ketvirtąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„perduodant neatlygintinai nuosavybėn piliečiui ar piliečiams bendrosios nuosavybės teise naują ~~pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 3 d. nutarimą Nr. 1324 „Dėl naujų žemės sklypų dydžio miestuose, detaliųjų planų rengimo ir teritorijų inžinerinės įrangos“ (Žin., 1997, Nr. 112-2835) įrengtą arba neįrengtą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 23 d. nutarimu Nr. 920 „Dėl naujų žemės sklypų dydžių miestuose patvirtinimo“ (Žin., 1998, Nr. 67-1956; 2010, Nr. 40-1904) patvirtinto dydžio žemės sklypą tame mieste, kuriame buvo turėtoji žemė, išskyrus Kuršių nerijos nacionalinio parko teritoriją, arba piliečių pageidavimu – mieste, kuriame jie gyvena (išskyrus Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Alytaus, Marijampolės, Druskininkų, Palangos, Birštono miestus ir Kuršių nerijos nacionalinio parko teritoriją). Neatlygintinai nuosavybėn perduodama naujo žemės sklypo dalis turi atitikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 23 d. nutarime Nr. 920 „**Dėl naujų žemės sklypų dydžių miestuose patvirtinimo**“ nustatytus naujo žemės sklypo tame mieste dydžius (išskyrus tuos atvejus, kai pilietis nuosavybės teise turėjo mažesnę žemės sklypą). Kai neatlygintinai nuosavybėn piliečiui ar piliečiams bendrosios nuosavybės teise kitai paskirčiai perduodami daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių, pramonės ir sandėliavimo objektų bei komercinės paskirties objektų statybai numatyti žemės sklypai, šių žemės sklypų ar kiekvienam bendraturčiui tenkančių dalių dydis turi atitikti (išskyrus tuos atvejus, kai pilietis nuosavybės teise turėjo mažesnę žemės sklypą) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 23 d. nutarimu Nr. 920 „**Dėl naujų žemės sklypų dydžių**~~

miestuose patvirtinimo“ patvirtintus nustatytus numatomų perduoti individualiai statybai žemės sklypų dydžius. Miestų teritorijų dalyse, kurios įrašytos į Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą (kultūrinių vietovių sąrašą), nauji žemės sklypai individualiai statybai ir kitai paskirčiai nuosavybėn neperduodami (išskyrus tuos atvejus, kai šioje teritorijoje pagal teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus piliečiui ar piliečiams bendrosios nuosavybės teise turėtoje žemėje numatoma individuali statyba); neatlygintinai nuosavybėn perduodami nauji žemės sklypai tik tiems asmenims, kuriems šiose miestų teritorijų dalyse nuosavybės teise priklauso gyvenamieji namai arba kiti pastatai. Jeigu pilietis atsisako jam perduodamo neatlygintinai nuosavybėn naujo įrengto ar neįrengto (pasirinktinai) žemės sklypo individualiai statybai, jam kompensuojama (jo pageidavimu) vidutinė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. lapkričio 9 d. nutarimu Nr. 1243 „Dėl Žemės sklypo mieste, už kurį kompensuojama pinigais, ~~jeigu pilietis atsisako jam perduodamo neatlygintinai nuosavybėn naujo žemės sklypo individualiai statybai,~~ vidutinės vertės nustatymo ir kompensacijos mokėjimo tvarkos“ (Žin., 1999, Nr. 97-2788) nustatyto dydžio žemės sklypo tame mieste vertės pinigų suma pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 16 straipsnį, nepaisant prašymo atkurti nuosavybės teises į nekilnojamąjį turtą pateikimo dienos, jeigu šis prašymas pateiktas laikantis šio įstatymo nustatytų terminų.“

2.3. Pakeisti 38 punktą ir jį išdėstyti taip:

„38. Piliečių, pageidaujančių gauti neatlygintinai nuosavybėn naujus žemės sklypus mieste, eilę (**toliau – piliečių eilė**) tvirtina žemėtvarkos skyrių vedėjai.

Žemėtvarkos skyriaus vedėjas Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos interneto tinklalapyje skelbia piliečių, ~~pageidaujančių gauti neatlygintinai nuosavybėn naujus žemės sklypus mieste, eilę.~~ Žemėtvarkos skyriaus vedėjas Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos interneto tinklalapyje skelbia ir informaciją apie savivaldybės administracijos direktoriaus pateiktus naujų žemės sklypų, suprojektuotų perduoti neatlygintinai nuosavybėn, mieste detaliuosius planus ar žemės valdos projektus.

Žemėtvarkos skyrius ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki pretendentų susirinkimo, kuriame piliečiai pagal patvirtintą **piliečių** eilę turi teisę rinktis naujus žemės sklypus (**toliau – susirinkimas**), registruotu laišku **pakviečia piliečius į susirinkimą, informuoja informuodamas piliečius juos** apie susirinkimo laiką, ~~ir vietą ir šioje tvarkoje numatytas pasekmes dėl neatvykimo į susirinkimą,~~ kartu nurodydamas, kada ir kur piliečiai gali susipažinti su informacija apie siūlomus rinktis naujus žemės sklypus. Susipažinimo su informacija apie siūlomus rinktis naujus žemės sklypus termino pradžia nustatoma ne vėliau nei ~~5 darbo dienos~~ **30 dienų** iki ~~pretendentų~~ susirinkimo. Susipažinti su informacija apie

siūlomus rinktis naujus žemės sklypus piliečiai gali iki susirinkimo dienos. Informaciją apie ~~pretendentų~~ susirinkimo vietą ir laiką, taip pat piliečių, kurie pakviesti į susirinkimą, sąrašą žemėtvarkos skyriaus vedėjas ne vėliau kaip prieš 20 30 dienų iki šio susirinkimo paskelbia Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos interneto tinklalapyje. **Jeigu raštu (registruotu laišku) pakviesti į susirinkimą piliečių nėra** galimybių dėl to, kad jie mirę ir nėra žinomi jų įpėdiniai arba piliečiai (jų įpėdiniai) yra išvykę ar pakeitę gyvenamąją vietą ir nežinomi jų gyvenamosios vietos adresai, žemėtvarkos skyrius į organizuojamą susirinkimą pakviečia piliečius (jų įpėdinius) žiniasklaidos priemonėmis – ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki organizuojamo susirinkimo dienos vietiniame laikraštyje (jeigu toks atitinkamoje savivaldybės teritorijoje nėra leidžiamas – regioniniame laikraštyje) ir Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos interneto tinklalapyje paskelbdamas: kviečiamų piliečių (jų įpėdinių) vardus ir pavardes (jeigu mirusių piliečių įpėdiniai nėra žinomi, paskelbiami mirusių piliečių vardai ir pavardės); informaciją apie susirinkimo vietą, laiką ir šioje tvarkoje numatytas pasekmes dėl neatvykimo į susirinkimą; informaciją apie tai, kada ir kur piliečiai gali susipažinti su informacija apie siūlomus rinktis naujus žemės sklypus. Jeigu pilietis į susirinkimą neatvyksta arba atvyksta, bet nepasirenka žemės sklypo, žemės sklypas, kurį turėtų galimybę pasirinkti šis pilietis, gali būti siūlomas kitam kviestam ir atvykusiam į susirinkimą piliečiui pagal patvirtintą **piliečių** eilę.

Kai žemėtvarkos skyriaus siūlomų rinktis naujų žemės sklypų atitinkamame mieste skaičius yra toks, kad visiems piliečiams, turintiems teisę pagal šį įstatymą šiame mieste atkurti nuosavybės teises, perduodant neatlygintinai nuosavybėn naujus žemės sklypus, būtų galima perduoti neatlygintinai nuosavybėn po naują žemės sklypą, tačiau šie piliečiai žemėtvarkos skyriaus kvietime nurodytu laiku neatvyksta (išskyrus neatvykimą dėl ne nuo jų valios priklausančių aplinkybių) į susirinkimą arba atvyksta į susirinkimą, bet šio susirinkimo metu nepasirenka iš siūlomų rinktis naujų žemės sklypų, jiems nuosavybės teisės atkuriamos atlyginant pinigais pagal šio įstatymo 21 straipsnio 7 dalį.

Susirinkimo eiga protokoluojama ir daromas garso įrašas, kuris yra neatskiriama susirinkimo protokolo dalis. Susirinkimui pirmininkauja žemėtvarkos skyriaus vedėjas ar jo įgaliotas asmuo, o sekretoriauja ir susirinkimo protokolą surašo žemėtvarkos skyriaus darbuotojas.

~~Piliečiui atsisakius siūlomo žemės sklypo, šis sklypas siūlomas kitam piliečiui pagal patvirtintą eilę. Atsisakiusiam siūlomo žemės sklypo piliečiui išlieka pirmumo teisė ne daugiau kaip 2 kartus rinktis žemės sklypą kitoje detalizajame plane numatytoje vietoje. Pilietis, kuris iš~~

~~viso 3 kartus atsisako siūlomo žemės sklypo, įrašomas į eilę paskutinis. Siūlomo žemės sklypo atsisakymas pateikiamas raštu, išdėstant motyvus.~~

Kai žemėtvarkos skyriaus siūlomų rinktis naujų žemės sklypų atitinkamame mieste skaičius yra mažesnis už į žemėtvarkos skyriaus vedėjo patvirtintą piliečių eilę įrašytų piliečių skaičių arba į piliečių eilę įrašytų piliečių skaičius yra toks didelis, kad dėl patalpos, kurioje organizuojamas susirinkimas, dydžio neįmanoma jų visų sutalpinti, žemėtvarkos skyrius susirinkimą organizuoja keliais etapais – paskesniu susirinkimo etapu nauji žemės sklypai, kurių nepasirenka į ankstesniu etapu organizuotą susirinkimą pakviesti piliečiai, pagal nustatytą piliečių eilę turintys pirmumo teisę pasirinkti šiuos žemės sklypus, turi būti siūlomi piliečiams, įrašytiems į piliečių eilę žemesniais eilės numeriais. Keliais etapais organizuojamas susirinkimas laikytinas vienu (tuo pačiu) susirinkimu tol, kol piliečiams pagal patvirtintą piliečių eilę siūlomi tie patys nauji žemės sklypai.

Kai atitinkamame mieste naujų žemės sklypų trūksta, kad visiems į piliečių eilę įrašytiems piliečiams šiame mieste būtų galima perduoti neatlygintinai nuosavybėn po naują žemės sklypą ir savivaldybės administracijos direktorius, įgyvendinęs Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktų nuostatose numatytus reikalavimus, raštu yra pateikęs žemėtvarkos skyriui informaciją apie laisvos žemės fondo žemės, kurioje būtų galima projektuoti naujus žemės sklypus, šiame mieste trūkumą, naujų žemės sklypų šiame mieste negavusiems piliečiams nuosavybės teisės atkuriamos atlyginant pinigais pagal šio įstatymo 21 straipsnio 7 dalį.“

2.4. Pakeisti 94 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Už valstybės išperkamą žemę, mišką ir vandens telkinius, taip pat ~~tuo atveju už~~ perduodamus neatlygintinai nuosavybėn naujus žemės sklypus miestuose, kai kurių piliečiai atsisako perduodamo neatlygintinai nuosavybėn naujo žemės sklypo individualiai statybai mieste arba esant Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 21 straipsnio 7 dalyje išvardytoms sąlygoms negauna neatlygintinai nuosavybėn, pinigais atlyginama laikantis Piliečių, kuriems atlyginama pinigais už valstybės išperkamą žemę, mišką ir vandens telkinius, ir piliečių, kuriems atlyginama pinigais, kai jie atsisako perduodamo neatlygintinai nuosavybėn naujo žemės sklypo individualiai statybai mieste, ~~sąrašų~~ sąrašo sudarymo ir atlyginimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. birželio 27 d. nutarimu Nr. 730 „Dėl Piliečių, kuriems atlyginama pinigais už valstybės išperkamą žemę, mišką ir vandens telkinius, ir piliečių, kuriems atlyginama pinigais, kai jie atsisako perduodamo neatlygintinai nuosavybėn naujo žemės sklypo individualiai statybai mieste, sąrašo

sudarymo ir atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. 53-1530; 2010, Nr. 120-6127), nuostatų.“

2.5. Pakeisti 102 punktą ir jį išdėstyti taip:

„102. Piliečių, kurių prašymai atkurti nuosavybės teises į nekilnojamąjį turtą pateikti po 1993 m. rugsėjo 10 d., nuosavybės teisės į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkuriamos grąžinant žemę, mišką natūra arba jiems atlyginama Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 16 straipsnyje nurodytais būdais, išskyrus pinigus. Šiems asmenims už valstybės išperkamą turtą pinigais jų pageidavimu atlyginama gali būti tik tais atvejais, kai išperkama žemė, kuri nustatyta tvarka buvo priskirta miestų teritorijoms iki 1995 m. birželio 1 d., arba kai pilietis, pateikęs prašymą atkurti nuosavybės teises į išlikusį nekilnojamąjį turtą atlyginant už jį vertybiniais popieriais, iki 2013 m. liepos 1 d. pakeitė valią dėl atlyginimo už valstybės išperkamą turtą būdo. Taip pat šiems asmenims pinigais atlyginama tais atvejais, kai ~~per Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo nustatytus terminus piliečiai nepareišė valios dėl būdo, kuriuo atkuriamos nuosavybės teisės į nekilnojamąjį turtą ar atlyginama už valstybės išperkamą turtą, arba nepareišė valios dėl atlyginimo būdo pakeitimo, kai prašyme nurodytas nuosavybės teisių atkūrimo būdas nenumatytas Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatyme, ar nurodytu būdu nėra galimybių atkurti nuosavybės teisių ir (ar) atlyginti už nekilnojamąjį turtą~~ **21 straipsnyje nustatytais atvejais be jų pageidavimo jiems nuosavybės teisės į žemę, mišką ar vandens telkinį atkuriamos atlyginant pinigais.**“

2.6. Papildyti 102¹ punktu:

„102¹. Rengiant žemės reformos žemėtvarkos projektą piliečiai (jų įpėdiniai) į organizuojamą pretendentų susirinkimą, kuriame jiems turėtų būti projektuojami natūra grąžinami ar (ir) perduodami neatlygintinai nuosavybės lygiaverčiai turėtiesiems žemės sklypai, kviečiami raštu (registruotais laiškais) ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki nustatytos susirinkimo dienos, kvietime nurodant šioje tvarkoje numatytas pasekmes dėl neatvykimo į pretendentų susirinkimą. Kai rengiant žemės reformos žemėtvarkos projektą piliečių (jų įpėdinių) pakviesti į organizuojamą pretendentų susirinkimą registruotu laišku nėra galimybių dėl to, kad jie yra mirę ir nežinomi jų įpėdiniai, arba piliečiai (jų įpėdiniai) yra išvykę ar pakeitę gyvenamąją vietą ir nežinomi jų gyvenamosios vietos adresai, žemėtvarkos skyrius į organizuojamą pretendentų susirinkimą piliečius (jų įpėdinius) kviečia žiniasklaidos priemonėmis – ne vėliau kaip 10 dienų iki nustatytos susirinkimo dienos vietiniame laikraštyje (jeigu toks atitinkamoje savivaldybės teritorijoje nėra leidžiamas – regioniniame laikraštyje) pagal žemės reformos

žemėtvarkos projekto teritorijos buvimo vietą ir Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos interneto tinklalapyje paskelbdamas: kviečiamų piliečių (jų įpėdinių) vardus ir pavardes (jeigu mirusių piliečių įpėdiniai nėra žinomi, paskelbiami mirusių piliečių vardai ir pavardės); informaciją apie pretendentų susirinkimo vietą ir laiką; šioje tvarkoje numatytas pasekmes dėl neatvykimo į pretendentų susirinkimą.“

2.7. Papildyti 103 punktą ketvirtąja pastraipa:

„Jeigu rengiant žemės reformos žemėtvarkos projektą pilietis šios tvarkos 102¹ punkte nustatyta tvarka kviečiamas neatvyksta (išskyrus neatvykimą dėl ne nuo jo valios priklausančių aplinkybių) į organizuojamą pretendentų susirinkimą rinktis arba atvykęs nepasirenka projektuojamo žemės, miško sklypo ar vandens telkinio vietos, nuosavybės teisės į žemę, mišką ar vandens telkinį atkuriamos pinigais šios tvarkos 105¹ punkte nustatyta tvarka.“

2.8. Pakeisti 105 punktą ir jį išdėstyti taip:

„105. Perduodant neatlygintinai nuosavybėn lygiavertį turėtajam žemės, miško sklypą ar vandens telkinį, laikomasi šios tvarkos:

žemėtvarkos skyrius išnagrinėja piliečių prašymus, nuosavybės teises ir giminystės ryšį patvirtinančius dokumentus ir pagal kiekvieno piliečio pasirinktą atlyginimo būdą per mėnesį parengia nuosavybės teisių atkūrimo bylą;

žemės reformos žemėtvarkos projektą rengiantis specialistas per mėnesį nuo nuosavybės teisių atkūrimo bylos pateikimo pagal Žemės įvertinimo metodiką papildoma šią bylą valstybės išperkamo turto vertės skaičiavimais ir pateikia žemėtvarkos skyriaus vedėjui;

žemėtvarkos skyrius per mėnesį nuo nuosavybės teisių atkūrimo bylos gavimo išnagrinėja byloje esančius dokumentus, pagal žemės reformos žemėtvarkos projektą rengiančio specialisto skaičiavimus nustato valstybės išperkamo turto vertę ir piliečiui sutikus žemėtvarkos skyriaus vedėjas priima išvadą dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn (šios tvarkos 2 priedas) piliečio pageidaujamoje vietovėje, jeigu pagal Žemės ūkio ministerijos nustatyta tvarka Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos interneto tinklalapyje skelbiamą informaciją apie laisvos žemės fondo žemę ir rengiamus žemės reformos žemėtvarkos projektus piliečio pageidaujamos kadastro vietovės teritorijoje yra laisvos žemės fondo žemės, kurioje būtų galima projektuoti perduodamus neatlygintinai nuosavybėn lygiavertčius turėtiesiems žemės, miško sklypus ar vandens telkinius;

išvadą dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn ją priėmus žemėtvarkos skyriaus vedėjas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo priėmimo turi persiųsti vedėjui to žemėtvarkos skyriaus, kurio veiklos teritorijoje pilietis pageidauja gauti žemės, miško sklypą ar vandens telkinį;

žemėtvarkos skyriaus vedėjas **iki žemės reformos žemėtvarkos projekto rengimo pradžios** ne rečiau kaip kartą per mėnesį įvertina gautas išvadas dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn. Jeigu paaiškėja, kad pagal Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 10 straipsnyje nustatytą žemės įsigijimo eilę piliečio pateikta išvada dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn jo pageidaujamos kadastro vietovės teritorijoje negalės būti tenkinama, žemėtvarkos skyrius ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo išvados (-ų) dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn įvertinimo **atlieka šios tvarkos 29 punkte nurodytus veiksmus** privalo piliečiui raštu apie tai pranešti registruotu laišku ir pasiūlyti rinktis žemės sklypą šios ar kitos savivaldybės seniūnijos kitos kadastro vietovės teritorijoje. Tokiu atveju pilietis žemėtvarkos skyriui, kuriam pateikta išvada dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn, per 10 darbo dienų nuo pranešimo gavimo pateikia prašymą ir nurodo, kurios šios ar kitos savivaldybės seniūnijos kitos kadastro vietovės teritorijoje pageidauja gauti lygiavertį turėtajam žemės, miško sklypą ar vandens telkinį;

~~žemėtvarkos skyriui pateiktas piliečio prašymas ir išvada dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn persiunčiami pagal šios tvarkos 29 punkte nustatytą procedūrą;~~

žemės reformos žemėtvarkos projektą rengiantis specialistas, vadovaudamasis Žemės reformos žemėtvarkos projektų ir jiems prilyginamų žemės sklypų planų rengimo ir įgyvendinimo metodika, pagal esamus dokumentus, pateiktus piliečių prašymus ir sutikimus parengia žemės reformos žemėtvarkos projektą.

Jeigu rengiant žemės reformos žemėtvarkos projektą pilietis ~~Žemės reformos žemėtvarkos projektų ir jiems prilyginamų žemės sklypų planų rengimo ir įgyvendinimo metodikos šios tvarkos 102¹ punkte~~ nustatyta tvarka kviečiamas neatvyksta (**išskyrus neatvykimą dėl ne nuo jo valios priklausančių aplinkybių**) ne mažiau kaip du kartus į organizuojamą pretendentų susirinkimą, kuriame projektuojami žemės sklypai, taip pat tais atvejais, kai piliečio pakviesti nėra galimybės dėl to, kad jis miręs ir nežinomi jo įpėdiniai, arba pilietis yra išvykęs ar pakeitęs gyvenamąją vietą ir nežinomas jo adresas, **pilietis atvykęs nepasirenka projektuojamo žemės, miško sklypo ar vandens telkinio vietos, arba nebėra laisvos žemės fondo žemės, kurioje piliečiui būtų galima projektuoti perduodamą neatlygintinai nuosavybėn lygiavertį turėtajam žemės, miško sklypą ar vandens telkinį,** išvada dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn saugoma ~~žemėtvarkos skyriaus archyve, kol pilietis (piliečio įpėdiniai) pateikia atskirą prašymą suprojektuoti lygiavertį turėtajam žemės, miško sklypą ar vandens telkinį numatomame rengti žemės reformos žemėtvarkos projekte grąžinama vedėjui to žemėtvarkos skyriaus, kurio~~

veiklos teritorijoje yra išvadoje dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn nurodyta žemė, miškas ar vandens telkinys, apie tai raštu informuojant pilietį. Šiuo atveju nuosavybės teisės į žemę, mišką ar vandens telkinį atkuriamos atlyginant pinigais šios tvarkos 105¹ punkte nustatyta tvarka.“

2.9. Papildyti 105¹ punktu:

„105¹. Atkuriant nuosavybės teises į žemę, mišką ar vandens telkinį atlyginant pinigais šios tvarkos 103 ir 105 punktuose nustatytais atvejais, laikomasi šios tvarkos:

Žemėtvarkos skyrius pateikia nuosavybės teisių atkūrimo bylą žemės reformos žemėtvarkos projektą rengiančiam specialistui, kuris per mėnesį nuo šios bylos gavimo pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą vertinimo metodiką apskaičiuoja valstybės išperkamo turto vertę, parengia kitus dokumentus, reikalingus sprendimui dėl nuosavybės teisių atkūrimo atlyginant pinigais priimti, ir pateikia juos žemėtvarkos skyriaus vedėjui.

Tuo atveju, jei išvada dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn parengta:

žemėtvarkos skyriaus vedėjas įsakymu panaikina išvadą dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn arba ją patikslina (jeigu nuosavybės teisės atkurtos į dalį išvadoje dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn nurodyto žemės, miško ar vandens telkinio ploto);

žemėtvarkos skyrius ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo žemėtvarkos skyriaus vedėjo įsakymo priėmimo pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą vertinimo metodiką perskaičiuoja valstybės išperkamos žemės vertę (jeigu šios žemės vertė buvo apskaičiuota pagal Žemės įvertinimo metodiką) ir parengia kitus dokumentus, reikalingus sprendimui dėl nuosavybės teisių atkūrimo atlyginant pinigais priimti.“

Ministras Pirmininkas

Žemės ūkio ministras

Žemės ūkio ministras
Gediminas Girdauskas
2016-06-24